

Föreningen Gustavsbergs Vänner

– en hembygdsförening för Gustavsberg –

Samrådsyttrande:

Uppdaterad översiktsplan Värmdö 2035 Värmdö kommun. Dnr:2019KS/1317

Föreningen Gustavsbergs Vänner är hembygdsförening för Gustavsberg. Föreningen är engagerad i omdaning av Gustavsberg och bevakar olika planprocesserna som rör orten. Bland våra drygt 400 medlemmar finns en bred kunskap och den lokala historiken. Vår uppgift är att vårda Gustavsberg med sin unika bruksmiljö i skärgårdsnatur, och som våra stadgar bl.a. formulerar det:

"Verka för att Gustavsberg förblir ett självständigt samhälle på Värmdö, där man kan leva, bo och handla. En plats för arbete och fritid med egen kulturtradition. Ett samhälle med levande gator och torg, med strandpromenader, parker och skärgårdsnatur".

Vi ger här våra synpunkter på rubricerad plan:

Sammanfattning:

- Idrottsområdet Ekvallen, i centrala Gustavsberg, behålls och utvecklas med sin goda tillgång till kollektivtrafik och parkeringsplatser.
- Ingen bebyggelse på Skeviksodlingen intill blivande naturreservat för Ekedalsskogen.
- Behåll odlingsmarken på Mörkdalsängen mellan Grindstugärde och Skeviksvägen.
- Starkt behov av större möteslokaler i kommunen (Gustavsberg) som rymmer minst 150 personer vid sittande bord. Föreningars tillgång till Gustavsgården är högst osäker. Det är ett väsentligt samhällsintresse att föreningar kan träffas i lokaler som passar för föreningarnas behov.
- Värmdögatan, vid kyrkan, ska inte öppnas för genomfartstrafik mot centrum.
- Nuvarande trafiklösning i Gustavsbergs Centrum har en bra kapacitet med färre konfliktpunkter än förslaget i planen och ska behållas med undantag för att en rondell tillskapas vid korsningen mot Farstaviken.
- Nuvarande bussterminal ska finnas kvar och har alla hållplatslägen samlade nära varandra och intill centrumbyggnaden. Det är lätt att hitta hållplatslägena för de olika busslinjerna.

1. Bakgrund

Sid. 13) Det bör förtydligas vad som avses med att Trafikverkets genomfartsväg genom Brunn planeras "få en annan karaktär". Gång- och cykelväg från Värmdö Marknad till Ingaröbron bör läggas till. Det behövs även en belyst gång- och cykelväg på Gamla Brunnsvägen mellan Vargbacken och Dalhugget över befintligt och upplyst motionsspår. Mörtviksvägen, som trafikeras av busslinje 428 borde vara huvudled som Eknäsvägen redan är. Busslinje 467 som idag vänder vid Brunn bör förlängas till Vargbacken. En gästhamn vid Björkviks brygga bör utredas.

2. Utbyggnadsstrategi

Sid. 21) Pendelbåtar kan vara ett komplement till busstrafiken i kollektivtrafiken. Eldriven sjötrafik är en möjlighet till att minska utsläppen av koldioxid. Exempel på eldrivna färjor finns redan på västkusten.

3. Allmänna intressen

Sid. 34) Trafiksituationen för gående mellan Värmdö Marknad och Lemshaga är trafikfarlig när skolbarn får gå i diket och kryssa mellan mittrefuger för ta sig mellan hållplatsen för stombuss 474 och Lemshagaskolan.

Det är fortfarande oklart vad som menas med "smitväg väster om Mölnvik" och om den går att genomföra? Hela trafiksituationen vid Värmdö Köpcentrum måste förbättras.

Sid. 35) Infartsparkeringar ska inte avgiftsbeläggas.

Sid. 37) Kvarnsjön - Långträsket - Ösby träsk användes länge som vattentäkt för Gustavsbergs samhälle men har nu avvecklats. Sjösystemet bör kunna användas som reservvattentäkt om övrig vattenförsörjning fallerar.

Sid. 43) Värmdö kommun, som äger ett vindkraftverk utanför Sundsvall, har beslutat ställa sig positiv till havsbaserad vindkraft. Särskilt om den kombineras med energilagring i form av vätgas.

Kommunen har något lägre energianvändning per invånare än en snittkommun. På sikt är bedömningen att efterfråga på energi kommer att öka då kommunen väntas fortsätta växa. I texten står det felaktigt att kommunen inte själv är energiproducent när vi faktiskt äger vindkraftverk samt solcellanläggningar på många fastigheter Enligt regeringens första havsplan ska utbyggnaden av havsbaserad vindkraft påskyndas. Energimyndigheten ska få regeringens uppdrag att peka ut områden för en utbyggnad på kort och lite längre sikt. Möjliga utbyggnadsplaner skulle hamna på något under Sveriges totala elförbrukning, som vanligtvis ligger mellan 135 – 145 TWh per år.

Värmdö kommun är en skärgårdskommun och frågan om havsbaserad vindkraft bör vara ett viktigt strategiskt område för fortsatt utredning som inte finns beskrivet i översiktsplanen

Sid. 44) **Energiförsörjning Riktlinjer**, lägg till: Värmdö kommun ställer sig positiv till havsbaserad vindkraft med vätgaslagring.

Sid. 47) **Höjd havsnivå..** "landhöjningen avstannar och" strykes då den knappast avstannar.

Sid. 49) "Enstaka byggnader av lägre värde behöver placeras ovanför nivån för ett 100-årsflöde." Kanske avsikten är den motsatta "kan placeras nedanför nivån..."

I den vidare texten har vi upptäckt några skrivfel bl.a:

Sid. 59) **Riktlinjer** "Grönstrukturen stärks genom öppna *dagvattenlöningar*"

Sid. 63) höger spalt "*mjöligen*"

Sid. 66) höger spalt "*jättegytor*"

Sid. 68) höger spalt "*Tjusvik*" ska väl vara Tjustvik?

Sid. 69) **Kulturliv, idrott och mötesplatser**

Föreningen Gustavsbergs Vänner har tidigare understrukt det starka behovet av möteslokaler som rymmer minst 150 personer vid sittande bord, i kommunen och närmare preciserat till centralorten Gustavsberg. I sammanställningen över yttranden framgår att man "noterat behovet". Vi anser det vara otillräckligt! Istället ska detta behov tydligt markeras inte minst mot bakgrund av att det har kommit till vår kännedom att kommunen vid den pågående planeringen av Kulturhuset (våren 2022) inte ser en möjlighet att få plats med en motsvarande mötesplats där. Efter underhandskontakter med den nya Kulturföreningen i Gustavsberg står det också klart att motsvarande behov av yta för möten föreligger inom flera föreningar. Därför ser vi det som synnerligen angeläget att Värmdö kommun finner andra lösningar – vid sidan om de 2 560 kvadratmeter som kommunen har avtalat med fastighetsbolaget Landia om att hyra – för att svara upp mot de behov som föreningslivet har i Värmdö och då särskilt i Gustavsberg.

Tillgängliga, öppna mötesplatser för allmänheten och föreningslivet bör vara en angelägenhet för alla kommuner som vill medverka till att demokratin bibehålls, förstärks och utvecklas till att nå alla grupper, oberoende av ålder kön, intressen och bakgrund.

Sid. 69-70) **Riktlinjer**

Idrottsområdet Ekvallen i centrala Gustavsberg ska behållas och utvecklas med sin goda tillgång till kollektivtrafik och parkeringsplatser.

s80 **Förhållningssätt** Gustavsbergs Vänner anser att nuvarande trafiklösning i Gustavsbergs Centrum skall bibehållas och att ingen genomfartstrafik mellan Gustavsbergs kyrka och församlingshemmet Kyrkettan skall tillåtas.

4. Mark- och vattenanvändning

Bebyggelseutveckling – Riktlinjer för Gustavsberg

Utredningsområden

Sid. 107) Gustavsbergs Vänner anser att det går att kombinera jordbruk med dagvattenhantering vid Mörkdalsängen. Endast den centrala delen av ängen brukar

bli översvämmad vid regn. Resterande delen går att bedriva jordbruk på. Vi anser även att Skeviksodlingen vid Skeviksvägen ska behållas som odlingsmark. Istället bör Vattentornsberget prioriteras för bebyggelse i Norra Gustavsberg för att förbinda Munmoraområdet med Centrum och som kommer att få betydligt bättre anslutning till kollektivtrafiken än boende längs Skeviksvägen.

5. Genomförande

Värmdö kommun har ett mycket begränsat markinnehav. Vid de tillfällen som det har funnits möjlighet att utöka markinnehavet har kommunen visat ett ointresse, exempelvis när KF avvecklade sitt markinnehav i Gustavsberg eller när Fortifikationsverket erbjöd kommunen att överta marken vid Hemmestafortet. Kommunen måste ha en helt annan framförhållning och vilja när det gäller markinnehav. Det för att möta växande behov när kommunen expanderar.

Slutsats

Vi avvaktar slutresultatet av detta samråd och hoppas dessa våra synpunkter och förslag kan beaktas. Erfarenheten av tidigare samråd förskräcker, bland annat beträffande detaljplanen för trygghetsboendet vid Gustavsgården som outgrundligt bara blir vilande. Det är nedslående när de synpunkter vi framförde aldrig behandlades än mindre besvarats. Samrådsförfarandet enligt PBL måste ges en mer seriös behandling och återkoppling till remissinstanserna.

Föreningen Gustavsbergs Vänner
Remissgruppen

Gustavsbergs Vänner, Skyttevägen 3, 13437 Gustavsberg.
Plusgiro: 40 87 02-9 • Bankgiro: 5916-5258 • Swishnr 123 634 66 88 • Org.nr: 802431-5866
E-post: gustavsbergsvenner@gmail.com • Hemsida: <http://www.gustavsbergaren.se>